

JO NESBØ

DOKTOR
PROKTOR
A VANA ČASU

≡ KNIHA ZLIN

Doktor Proktor a vana času

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

☰ KNIHA ZLIN

Jo Nesbø

Doktor Proktor a vana času – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

trix

JO NESBØ
DOKTOR PROKTOR
A VANA ČASU

JO NESBØ

DOKTOR
PROKTOR
A
VANA ČASU

Ilustrace Per Dybvig
Překlad Jiří Váňa Stigen

≡ KNIHA ZLIN

I. kapitola

Pohlednice z Paříže

V tělocvičně panovalo naprosté ticho. Dvanáct hnědých žebřin, starý gymnastický kůň s protrženou kůží a osm šedých olezlých lan visících nehybně ze stropu ani nedutalo. Také šestnáct chlapců a děvčat, kteří společně tvořili dølgenský školní orchestr a kteří nyní zírali na dirigenta Madsena, bylo úplně zticha.

„Připravit...“ zakřičel pan Madsen, pozvedl taktovku a mžoural na ně očima přes tmavá skla motocyklových brýlí. S hrůzou v očích hledal svou jedinou naději – Bulíka. Věděl, že ostatní děti v orchestru si z toho zrzavého trumpetisty utahují, protože je tak maličký. A taky že je. Ovšem na rozdíl od nich je tenhle malý chlapec hudebně nadaný a možná je i jejich poslední záchrana. Jelikož ho ale pan Madsen nikde neviděl, upřel svůj pohled na jedinou kamarádku, kterou podle něj Bulík má – na klarinetistku Lízu. Věděl, že jediná z celého orchestru doma cvičí. Přece jen tu snad byla nějaká naděje.

„Pozor...“

Všichni přiložili nástroje k ústům. Bylo takové ticho, že zvenku doléhaly zvuky teplého říjnového odpoledne: ptačí zpěv, fidlání cvrčka a dětský smích. Ale uvnitř tělocvičny byla tma. A k ještě větší tmě se schylovalo.

„Jedem!“ zařval pan Madsen a velkolepým obloukem mávl taktovkou.

Nejprve se nic nedělo. Jedinými zvuky, které se stále ještě ozývaly, byl ptačí zpěv, fidlání cvrčka a dětský smích. Vtom ale vyrazil z trubky mekot, následovalo opatrné pípnutí klarinetu a zkušební úder do velkého bubnu. Nečekaný úhoz do vířivého bubnu vyrazil dech lesnímu rohu, který troubil jako klakson od auta, a úplně vzadu v orchestru něco velkého zafunělo, takže měla Líza pocit, jako by se za ní vynořil plejtvák obrovský, který strávil týden pod hladinou. Všechno to dýchání ale ještě nezplo-dilo jediný tón a panu Madsenovi začínal rudnout obličej, což věštilo brzký výbuch vzteku.

„Tři – čtyři!“ zakřičel pan Madsen a švihl taktovkou, jako by držel v ruce bič a orchestr byl posádkou otroků zapřenou do vesel na římské galeji. „Krucinál fagot, tak hrajte! Tohle má být Marseillaisa, francouzská národní hymna! Prokažte jí trochu úcty!“

Ale zneuctění francouzské hymny pokračovalo. Obličeje před panem Madsenem buď strnule zíraly

do notových stojanů, nebo měly pevně sevřené oči, jako by seděly na záchodě a tlačily.

Pan Madsen už to déle nevydržel a svěsil paže zrovna ve chvíli, kdy se tuba konečně probrala a zhluboka a osaměle zabučela.

„Dost, dost!“ zuřil pan Madsen a čekal, až tubě opět dojde dech. „Kdyby vás teď Francouzi slyšeli, nejprve by vám setnuli hlavy, a pak by vás upálili na hranici. Trochu úcty pro Marseillaisu!“

Zatímco jim pan Madsen dával co proto, nahnula se Líza k vedlejší židli a zašeptala: „Vzala jsem s sebou tu pohlednici od doktora Proktora. Je na ní něco divného.“

Odpověděl jí hlas zpoza promáčklé trubky: „Mně ten pohled přišel jako docela normální. Líze a Bulíkovi, pozdrav z Paříže, zdraví doktor Proktor. Neříkalas, že to napsal tak nějak?“

„To jo, jenže...“

„Hele, Lízo, ten pohled je vlastně naprosto nenormálně normální. Divné je na něm jenom to, že takový normální pohled napsal někdo tak šáhly a nenormální, jako je doktor Proktor.“

Pan Madsen je přerušil svým hřmotným hlasem: „Bulíku! Jsi tam někde?“

„Zde, seržante!“ ozvalo se zpoza promáčklé trubky.

„Bulíku, vztyk, ať na tebe vidíme!“

„Rozkaz, ó veliteli líbezné hudby a všech vesmír-
ných tónů!“

Malý klučina se zrzavými vlasy, velkými pihami a širokým úsměvem na tváři vyskočil na židli před notovým stojanem. Vlastně nebyl jen malý, ale malilinkatý. A vlasy neměl zrzavé, ale křiklavě zrzavé. A úsměv měl tak široký, že mu tu jeho hlavičku půlil skoro na dva díly. A pihy měl nejen velké, ale... no dobrá, byly prostě jenom velké.

„Bulíku, zahraj nám Marseillaisu!“ zahulákal pan Madsen. „Ať víme, jak se má hrát.“

„Jak poroučíte, matko všech dirigentů a vladaři všech dechových orchestrů na sever od Sahary a na východ od...“

„Přestaň s těmi blbostmi a hraj!“

A tak Bulík spustil. Měkký a teplý tón se vznesl až e stropu tělocvičny a oknem ven do vyhrátého podzimního odpoledne, kde ptáci zahanbení vlastním zpěvem utichli, jakmile tu nádhernou hru zaslechli. Alespoň tohle běželo Líze hlavou, když tam tak seděla a poslouchala, jak její malinký soused a nejlepší kamarád vyhrává na dědečkovu starou trubku. Líza měla ráda svůj klarinet, ale ta trubka měla prostě něco do sebe. Nebylo ani kdovíjak těžké na ni hrát. Bulík ji jednu písničku na trubku naučil. Byla to norská hymna *Ano, milujeme tuto zemi*. Samozřejmě že ji neuměla zahrát tak pěkně jako

Bulík, ale tajně snila o tom, že si jednoho dne zahraje na trubce norskou hymnu před velkým publikem. Jen si to představte! Ale představy jsou představy a sny zase jen pouhé sny.

„Dobře, Bulíku!“ pochválil ho nahlas pan Madsen. „A teď se všichni přidáme k Bulíkovi! Raz, dva, tři, čtyři!“

A dølgenký školní orchestr se přidal. Škobrtavě, klopýtavě a vrávoravě. Bubny, saxofony, lesní rohy, zvonkohra a činely. Znělo to, jako by někdo převrátil kuchyň vzhůru nohama a všechno se právě řítilo z šuplíků a skříní na podlahu. Do toho vstoupil velký buben a tuba. Celá tělocvična se začala otřásat. Žebřinám cvakaly zuby. Šplhací lana visela nakřivo jako ve vichru a odřený gymnastický kůň poskakoval centimetr za centimetrem po podlaze a posouval se k východu, jako by se pokoušel uprchnout.

Když Marseillaisu konečně dohráli, nastalo úplné ticho. V tělocvičně i venku. Žádný ptačí zpěv ani dětský smích. Jen ozvěna posledních zoufalých úderů dvojčat Trulse a Tryma do bubnů a ušních bubínků.

„Děkuji,“ zasténal pan Madsen. „To je pro dnešek všechno. Uvidíme se v pondělí.“

„Fakt se mi na té pohlednici něco nezdá!“ začala zase Líza, když byli s Bulíkem na cestě domů do Dělové ulice. Měli rádi tyhle podvečery s brzkým stmíváním. Hlavně Bulík, který považoval světlé letní noci za nanejvýš středně dobrý vynález. To teplé podzimní večery, kdy se dá hrát na schovávanou a sem tam štipnout nějaké to jablko, jsou vynálezem přímo geniálním. Dá se říct, že skoro tak geniálním, jako by na něj přišel sám doktor Proktor. Podle Bulíka byl totiž profesor nejlepší vynálezce na světě. Co na tom, že pro zbytek světa byly vynálezy doktora Proktora bezcenné. Co o tom oni mohli vědět? Kdo například vynalezl nejsilnější prdicí prášek na světě? Ještě důležitější bylo pochopitelně to, že doktor Proktor vaří nejlepší karamelový pudink na světě, je nejlepší přítel a soused na světě a že je naučil nedělat si těžkou hlavu z těch, kteří je mají za ubohý béčkový tým skládající se z mrňavého klučiny se zrzavými kotletami, plaché culíkaté holky a nadprůměrně potřeštěného profesora se začouzenými brýlemi na motocykl.

„My totiž víme něco, co oni nevědí,“ říkával vždycy Proktor. „My víme, že když si přítel slíbí, že si nikdy nepřestanou pomáhat, je jedna plus jedna plus jedna mnohem víc než tři.“

A to je pravda pravdoucí. Ale na to, že to je jejich přítel, toho zas tak moc nenapsal. Jedna jediná obyčejná pohlednice během tří měsíců, které utekly od doby, kdy profesor nasedl na svůj motocykl, nasadil si koženou helmu na hlavu a dal jim sbohem, aby se rozjel do Paříže s odhodláním najít opět svou velkou životní lásku, Julietu Margarínovou. Ztratila se mu za záhadných okolností před mnoha a mnoha lety, když studoval ve Francii. Líza a Bulík ji znali jen z obrázku, který jednou spatřili v profesorově laboratoři. Obrázek byl z doby, kdy spolu Julieta a profesor chodili. Vypadali na něm tak šťastně, až Líza při pohledu na něj slzela dojetím. Byla to vlastně ona, kdo doktora Proktora přemluvil, aby se vydal zpátky a našel Julietu.

„Něco tu nesedí!“ trvala na svém Líza. „No podívej se sám.“

Bulík se zadíval na pohlednici, kterou mu podala.

„Hmm,“ zamumlal. Zastavil se pod nejbližší pouliční lampou a důkladně pohlednici zkoumal, přičemž ze sebe vyloudil několik dalších *hmm*, které zněly hloubavě a chytře.

„Je z Paříže,“ poznamenala Líza a ukázala na černobílý obrázek, který vypadal, jako by jej někdo vyfotil v zamračeném počasí. Bylo na něm velké, otevřené prostranství, které se zdálo být podivně prázdné, přestože se po něm procházela spousta lidí se slunečníky a v cylindrech. Kdyby úplně dole na obrázku nebyl vytištěný nápis PAŘÍŽ, ani by nepoznali, že je na něm ono světoznámé francouzské hlavní město.

„Vidíš to, co já?“ zamumlal Bulík zamyšleně.

„A co jako?“

„Na tom prostranství prostě něco chybí. Vlastně i na celém tom obrázku.“

„Asi jo,“ dodala Líza nejistě. Když se však na obrázek znovu zadívala, došlo jí, že má Bulík pravdu. Ale ať dělala, co dělala, nemohla přijít na to, co tam chybí.

„Navíc je ten obrázek celý zvlněný..“ podotkl Bulík a opatrně po něm přejel prsty. „Jako by ho někdo namočil a pak zase usušil. Přiznej se! Že ty sis ten pohled četla ve sprše?“

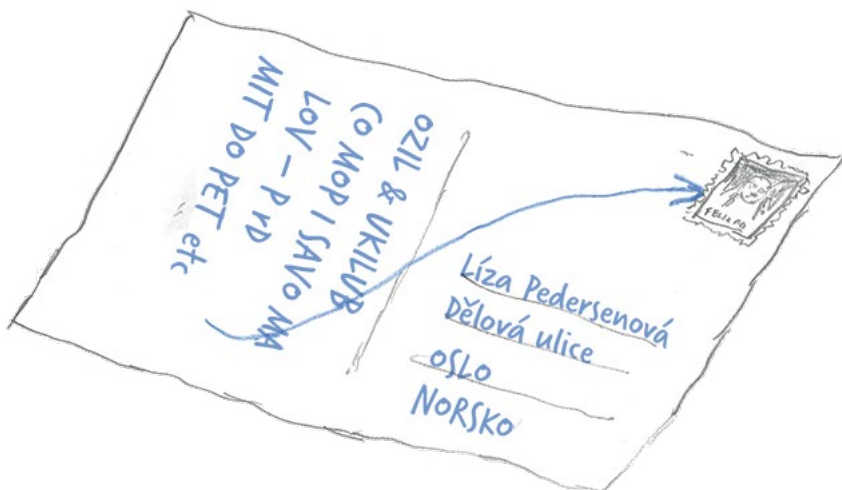
„Ani náhodou. Ono už to takhle přišlo.“

„Aha!“ zvolal Bulík a zvedl malilinkatý ukazováček s ohryzaným nehtíkem. „Hlavalamač Bulík zase jednou lstivě obral hádanku o její nesporné řešení. Pohled byl namočen v Paříži!“

Líza obrátila oči v sloup. „Jak to můžeš vědět?“

„Žádná věda, moje drahá Lízo. Stojí to tu černé na bílém. Přečti si to.“ Bulík jí podal pohlednici zpátky.

Ale Líza si ji přečíst nepotřebovala. Už těch pár řádků četla aspoň dvanáctkrát a uměla je nazpaměť. Vy jste je ale ještě nečetli, takže tady jsou:

„Mají v tom prsty mycí mop a savo. Máš ještě nějaké jiné otázky?“ zeptal se spokojeně Bulík, podal jí pohled nazpět a prohlížel si své okousané nehtíky, aby našel nějaké místečko, do něhož se ještě nezakousl.

„Nepřijde mi divné to, jak se ten pohled namočil,“ pokračovala Líza, „ale spíš to, co je v něm napsané! Kdo je například Ozil a Ukilub?“

„Možná že zapomněl, jak se jmenujeme,“ odpověděl Bulík.

„Nesmysl. Vždyť napsal moje jméno v kolonce adresáta úplně správně. Líza Pedersenová.“

„Hmm,“ zamumlal Bulík, ale neznělo to ani z poloviny tak chytře jako ta první *hmm*.

„Ozil znamená *Lízo* pozpátku,“ vyhrkla Líza.

„No jasně, žádná věda,“ poznamenal Bulík a honem přečetl slovo pozpátku. A opravdu to znamenalo *Lízo*. „Co ale znamená *Ukilub*?“

„Hádej!“ vzdychla Líza a plácla se rukou do čela.

„Hmm... Líza vzhůru nohama?“

„*Bulíku* pozpátku!“

„He he,“ smál se Bulík a vycenil svoje malilinkaté zoubky. „Jasně že *Bulíku*. Žádná věda. Sem si z tebe jenom dělal prču.“ Ale ušní lalůčky mu malilinko zrudly. „Tím pádem je problém vyřešen, takže co řešíš?“

„Nepřijde mi divné to s těmi jmény!“ zvolala Líza celá rozrušená.

„Tak co teda?“

„Zbytek toho textu!“

Bulík rozhodil svýma krátkýma ručkama. „Proktor se nám prostě snaží vysvětlit, že musel použít

mycí mop a savo, aby v pohlednici vydezinfikoval všechny své pachové stopy. Kdyby to neudělal, vyčmuchalo by jeho zprávu takzvané *prase bulvární*, které žije volně v bulvárech neboli v širokých městských ulicích Paříže. Takové prase bulvární dokáže vyčenichat i lanýže, kteří rostou až metr pod vybetonovanou zemí. Vůbec se nedivím, že se o tom profesor zmiňuje. Být na jeho místě, použil bych taky savo a mycí mop.“

„Prase bulvární?“ Líza vrhla na Bulíka nedůvěřivý pohled.

„Přesně tak,“ pokračoval Bulík. „Je o něm zmínka na straně 620 v knize ZVÍŘATA, JEJICHŽ EXISTENCI BYSTE SI RADĚJI NEPŘÁLI.“

Líza vzdychla. Bulík odkazoval často na toto velké dílo, které měl údajně mít jeho dědeček doma v knihovně. Ale ani ona – ani nikdo jiný, koho zná – v životě neviděli knihu s názvem ZVÍŘATA, JEJICHŽ EXISTENCI BYSTE SI RADĚJI NEPŘÁLI.

„A co ten lov a PrD?“ namítala dál Líza. „Co mají ta slova znamenat?“

„Jednoduché jak facka,“ mávl Bulík rukou. „Myslím, že profesor je na stopě novému prdicímu prášku, který překoná i samotný prdonautí prášek. Půjde určitě o nějakou přísně tajnou záležitost, takže o tom píše jen zkratkovitě. Zkratka *PrD* může znamenat například prdicí dynamit nebo prdicí detonátor.“

Líza si změřila Bulíka pochybovačným pohledem. „Takže podle tebe vyrazil profesor do ulic Paříže na lov nové práškové směsi?“

„A proč ne? Jednou jsem u něj ve sklepě spatřil starou loveckou pušku, takže už na lovu určitě někdy byl.“

„To je ale pěkná volovina!“ osopila se na něj Líza. „Zaprvé profesor není žádný lovec, zadruhé do Paříže se vypravil, aby našel Julietu Margarínovou, a zatřetí nic silnějšího než prdonautí prášek už vynaleznout nejde.“

„Že ne?“ vyhrkl Bulík a poškrábal se na levé zrzavé kotletě.

„Ne a basta fidli!“ trvala na svém Líza. „Raději mi řekni, co znamená ten poslední řádek MÍT DO PET etc. Vůbec to nechápu. Profesor asi fakt nemá všech pět pohromadě.“

Bulík potlačoval smích. „Drahý burákový mozečku, vždyť je to tak jednoduché, že na tom není co k pochopení. Aby mohl profesor vynaleznout novou práškovou směs, potřebuje několik PET lahví se speciální třaskavou látkou, která se jmenuje *etc* a která se používá jen při výrobě mycích mopů a sava. Proto na začátku píše, že tu látku mají mop i savo. Určitě je hrozně těžké ji najít, protože ji nevyčmucha ani to prase bulvární.“

„A už dost, Bulíku!“ okřikla ho Líza varovně.

Bulík na ni nechápavě hleděl. Poslušně ovšem zmlkl.

„Něco tu prostě nehraje,“ pokračovala Líza.

„Fakt? A co jako?“

„Nevím. Prostě něco. Třeba ta známka. Nemyslíš, že je na ní něco divného?“

„To teda nemyslím. Nejsm zrovna pať z nějaké čtyřhranné vroubkované známky s obrázkem vážně vyhlízejícího chlápka.“

„Četl jsi ale, co je na ní napsané?“

„To ne,“ připustil Bulík.

Líza mu znovu podala pohlednici.

„Félix Faure,“ přečetl Bulík. „To bude asi jméno toho chlápka. A 1888 bude asi letopočet. Fuj!“

„Fuj?“ nechápala Líza.

„Jo. Představ si, že bys olízla sto let starou známku...“

„To jo, ale myslíš, že vypadá, jako by měla sto let?“

Bulík si prohlédl známku pečlivěji. A musel připustit, že má Líza naprostou pravdu. Až na to namočení vypadala známka zbrusu nově. Neměla vybledlé barvy ani pokroucené hrany.

„Možná je ten letopočet chyba tisku,“ poznamenal Bulík, ovšem tentokrát už ne tak sebejistě.

„Myslíš?“

Bulík kroutil hlavou. „Něco tu nehraje,“ dodal.

„Celý ten text je obrácený vzhůru nohama?“

vzdychla Líza.

„Neříkalas před chvílí, že je pozpátku?“

„Cos říkal?“

„No to, cos říkala.“

„A co jsem říkala?“

„Že je to všechno pozpátku.“

„Přesně,“ prohodila Líza a sebrala mu pohlednici.

„Přesně tak!“

Prohlédla si ji pořádně a zalapala po dechu.

„Co je?“ zeptal se Bulík znepokojeně.

„J-já m-myslím, že profesorovi hrozí nějaké nebezpečí,“ vykoktala a náhle úplně zbledla. „Přečti si to celé pozpátku.“

Bulík si to přečetl. A vy můžete udělat totéž. Třeba hned teď.

...

Hotovo? Pochopili jste?

No dobrá. Bulík to taky nepobral. „cte TEP OD TIM,“ četl Bulík nahlas. „Dr P – VOL AM OVAS I POM OC. BULIKU & LIZO.“

„Vidíš? Máš to tam černé na bílém.“ vzdychla Líza.
„Muselo se stát něco hrozného.“

„To jo. Doktor Proktor se přejmenoval na Dr P.
Možná že se z něj stal dýdžej.“

„Hloupost!“ vyjekla Líza. „Tys to nepochopil?“

„Ne,“ přiznal Bulík a poškrábal se na kotletách.
„Nejde mi například do hlavy, co má na mysli tím cte
TEP OD TIM.“

Líza se pozorně zadívala na pohlednici. „Podívej se na tu šipku. Ukazuje na známku.“

Bulík si strčil pravý ukazováček do pravého ucha a kroutil s ním dokola, zatímco sražil pravé oko. Víc mu to pak páliło. Naskočil mu tak nějak mozek. Jako když v autě otočíte klíčem od zapalování. Když vystrčil ukazováček ven, ozvalo se hlasité *plop*.

„Už to mám!“ zvolal Bulík a hleděl ohromeně na svůj prst. „Ta pohlednice je tajná zpráva, o které se kromě nás nesmí nikdo jiný dozvědět. Proktorovi bylo jasné, že tak chytrá hlavička jako já hned pochopí, proč je ta zpráva napsaná tak divně.“

Líza obrátila oči v sloup, ale Bulík dělал, že to nevidí.

„cte TEP OD TIM a šipka ukazující na známku,“ pokračoval. „To znamená, že zbytek zprávy je napsaný pod známku! Stačí ji jenom odlepit.“

„Právě tohle už mi před nějakou chvilku došlo,“ kroutila Líza hlavou.

Bulík podal pohlednici zpátky Líze a spokojeně si popotáhl: „Co myslíš, není to skvělé, že tu na řešení takových tajných šifer máme mě?“

2. kapitola

Sklep doktora Proktora

Lízin tatínek, velitel, se probudil na pohovce a v ústech cítil pachů novínového papíru a tiskařské černi. Usnul totiž jako obvykle s novinami přes obličej a chrápal tak silně, až se závěsy na okně třásly a poslední stránku novin – tu s předpovědí počasí – nasával každým nádechem do pusy. Podíval se na hodiny, a jakmile uviděl, že je pomalu čas jít na kutě, spokojeně vzdychl. Ze všeho nejdřív ale krajíc chleba s kuřetem. Nebo radši dva krajíce. Odhodil noviny na stůl a převalil svůj velký břich přes hranu pohovky, což ho vyhouplо rovnou na nohy.

„Nazdárek,“ pozdravil, když vešel do kuchyně. Vedle kuchyňské linky stála Líza a na židli vedle ní postával Bulík, maličký souseď z té podivné rodiny, která se přistěhovala do Dělové ulice na jaře. Před nimi se třepala varná konvice a prskala ze zobáčku páru.

„Hele, nejste náhodou na pití kávy trochu malí?“ zívł velitel.

„Ale co vás nemá, seňore komandante,“ odpověděl mu Bulík. „My nevaříme kávu.“

Až teď si velitel povšiml, že Bulík držel vypínač, aby se konvice nevypnula a voda v ní nepřestala vřít. A že jeho dcerka držela nad stoupající párou cosi, co připomínalo pohlednici.

„Tak co tu teda provádíte?“

„Tati, vrať se do obýváku,“ odbyla ho Líza.

„Tak to pozor, velitel jsem tady já! Chci vědět, co to tady kujete za pikle.“

„Promiňte, seňore komandante,“ oslovil ho Bulík. „Jedná se o něco tak přísně tajného, že kdybychom vám to prozradili, věděl byste příliš mnoho. A je vám jasné, co se stane s těmi, kteří toho vědí víc, než by měli, že ano?“

„No co?“ zeptal se velitel a dal si ruce v bok.

„Uřízne se jim jazyk, aby nemohli mluvit. A všechny prsty na pravé ruce, aby nemohli psát.“

„A co když zjistíte, že jsem levák?“ vyzvídál dál velitel.

„Tak to máte fakt smůlu. Musíme vám ušmíknout prsty i na levače.“

„A co když umím psát s tužkou mezi prsty na nohou?“

„Ušmíknout obě nohy, a šmitec, seňore komandante. Je mi líto, špionáž je jen pro otrlé povahy.“

„To teda jo,“ povzdechl si velitel.

„Všechno zlé je ale k něčemu dobré,“ povzbudil ho Bulík. „Beznohý člověk se může válet na pohovce až

do Velikonoc, aniž by si musel mazat lyže, prát ponožky nebo si zavazovat tkaničky.“

„V tom máš sice pravdu,“ poznamenal velitel, „ale co když mě napadne dát si tužku do pusy? Anebo mrkat očima morseovku?“

„Señore komandante, mrzí mě, že jste na to přišel. Teď jsme nuceni vám okamžitě uříznout hlavu.“

Velitel se smál, až se mu třásl ten jeho velký břich.

„Dost těch hloupostí, oba dva,“ vložila se do toho Líza. „Tati, běž pryč! To je rozkaz!“

Velitel kroutil hlavou a šel si po svých. Líza mezitím přestala s napařováním pohlednice. Posadili se ke kuchyňskému stolu a Líza s největší opatrností odlupovala pinzetou známku.

„Povedlo se!“ zvolala Líza. „Jak jsi věděl, že pára odlepuje známky?“

„Ále, tyhle vyšetřovací postupy zná každé malé dítě,“ prohodil Bulík. Ve skutečnosti však vypadal taky trochu překvapeně.

„Na místě, kde byla přilepená známka, je něco napsáno, ale písmenka jsou tak malá, že je nepřečtu,“ řekla Líza a přidržela pohlednici blíže u světla. „Možná to pro tebe bude čitelnější, když jsi... ehm, menší.“

„Co s tím má moje výška jako společného?“ Bulík se na ni zadíval s nadzvednutým obočím.

Líza pokrčila rameny. „Menší lidé nosí menší oblečení a jezdí v menších autech. Tak proč ne i menší písmo?“

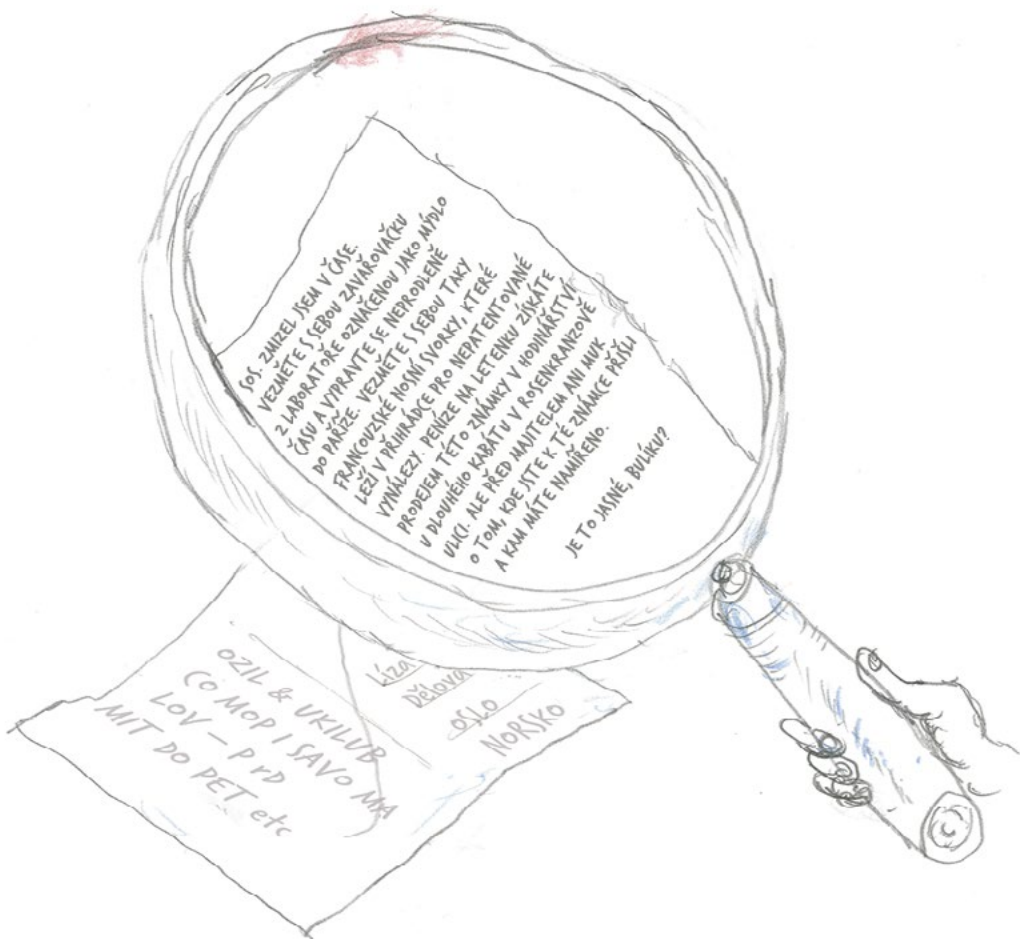
„Ukaž to,“ zamručel Bulík, sebral jí pohled a usilovně mžoural očima.

„No jistě,“ procedil mezi zuby a natáhl ruku, aniž by se na Lízu podíval. „Lupu, prosím.“

Líza přiskočila k šupletí, vytáhla mamčinu lupu a položila ji Bulíkovi do nastavené dlaně.

„Aha!“ vyrazil ze sebe Bulík, když viděl, co je tam napsáno.

A uviděl tam tohle:

„Ale jó, jasné,“ zamumlal Bulík a posunul lupu dál.

V PAŘÍŽI JEĎTE ROVNOU DO PENZIONÁTU POM-
FRIT. AŽ TAM DORAZÍTE...

... DRAVÍ DOKTOR PROKTOR

„No tohle!“ vztekal se Bulík. „Co to má být? Zbytek tu chybí!“

„Je to rozpité,“ zašeptala mu přes rameno Líza se zatajeným dechem. „Víc tam toho není?“

Bulík posunul lupu o kousek níž.

PS: KLÍČ OD LABORATOŘE JSEM SCHOVAL NA
MÍSTĚ, KDE BY HO NIKDO NIKDY NEHLEDAL –
POD ROHOŽKU.

„Tak na co ještě čekáme?“ vykřikl Bulík.

„Na startovní výstřel!“ vykřikla Líza.

„Prásk!“ zařvali společně.

Seskočili dolů ze židlí. Líza vylovila z nejspodnějšiho šuplete tatínkovu baterku a vyběhli do Dělové ulice, kde byly všechny zahrady a dřevěné domy ponořené do tmy a ticha. Když přelézali plot obklopující nejmenší domek v ulici a zahradu s největším trávníkem, pokukoval po nich zvědavě měsíc. Proletěli kolem hrušně až ke dveřím od sklepa a nadzvedli rohožku.

A jak se dalo čekat, v měsíčním světle se zaleskl klíč.

Zastrčili jej do zámku od těch starých nenatřených dveří, a když jím otočili, strašidelně to zavržalo.

Zůstali stát na prahu a nespouštěli oči ze dveří.

„Běž první,“ zašeptala Líza.

„Klíďo píd’o,“ prohlásil Bulík a polkl.

Zhluboka se nadechl a pak ze všech sil kopl do dveří.

Panty zavržaly, až tuhla krev v žilách, a dveře se pomalu otevřely. Zavanul chladný syrový vzduch ze sklepa. Něco jim zatřepetalo nad hlavami a zmizelo do noci. Byla to buď neobyčejně velká noční můra, nebo středně velký netopýr.

„Děs,“ vypravila ze sebe Líza.

„A hrůza,“ hlesl Bulík, rozsvítil baterku a vešel dovnitř.

Líza se rozhlédla. Dokonce i ta milovaná hrušeň teď vypadala jako pařáty čarodějnice sápadící se po měsíci. Líza si přitáhla bundu blíž k tělu a pospíšila si za Bulíkem.

Ten už byl ale kdovíkde a ona neviděla ani na krok.

„Bulíku,“ zašeptala, protože věděla, že když člověk mluví ve tmě moc nahlas, cítí se v tom hluku ještě osamělejší.

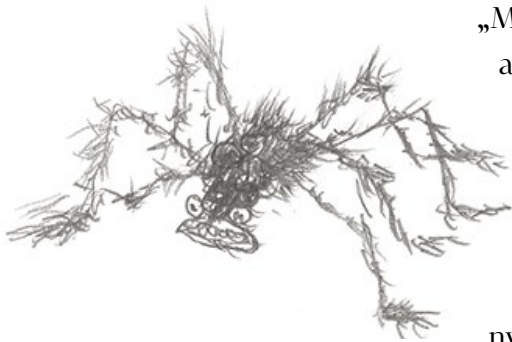
„Tady jsem,“ odpověděl jí Bulík šeptem. Šla za jeho hlasem a všimla si kuželu světla, který osvěcoval něco na zdi.

„Našel jsi mýdlo času?“ zeptala se.

„Ne. Ale našel jsem toho největšího pavouka na severovýchodní polokouli. Má sedm nohou a v poslední době si je moc neholil. A pusou má tak velkou, že mu jsou vidět rty. Koukni na tu potvoru!“

Líza spatřila na zdi od sklepa docela obyčejného a nijak zvlášť velikého pavouka.

„Sedminohý peruánský savý pavouk. Extrémně vzácný!“ šeptal nadšeně Bulík. „Živí se tím, že loví hmyz a vysává mu mozek.“

„Mozek?“ řekla Líza
a zadívala se na Bulíka.

„Myslela jsem, že hmyz
žádný mozek nemá.“

„Právě proto je ten
sedminohý peruánský
savý pavouk tak vzácný.
Hmyz s mozkiem už

dneska skoro nikde nenajdeš.“

„A odkud tohle všechno víš?“ zajímalo Lízu.

„Četl jsem to v...“

„Nic neříkej,“ skočila mu do řeči Líza. „V knize
ZVÍŘATA, JEJICHŽ EXISTENCI BYSTE SI RADĚJI
NEPŘÁLI.“

„Přesně tak,“ přisvědčil Bulík. „Takže jestli najdeš mýdlo času a nosní svorky, pokusím se zatím chytit tenhle vzácný pavoučí exemplář. Co ty na to?“

„Máme ale jenom jednu baterku.“

„No tak rozsviť stropní světlo!“

„Stropní svět...“ Líza obrátila oči v sloup. „Proč nás to hned nenapadlo?“

„Pak by to nebylo tak úžasně strašidelné,“ culil se Bulík a posvítíl baterkou na vypínač u dveří. Líza jím otočila a vzápětí se laboratoř doktora Proktora koupala v bílém světle.

Byly tam konvice, tlakové hrnce, kbelíky a police plné zavařovaček s nejrůznějšími prášky a chemikáliemi. Taky železné trubky, skleněné trubičky a kádinky a jiné trubkovité věci – dokonce i stará puška, jejíž hlaveň byla ucpaná hokejovým pukem. A na zdi vedle pušky visel obrázek, který měla Líza tak ráda. Mladý doktor Proktor na svém motocyklu ve Francii. V postranním vozíku nesesedl nikdo jiný než překrásná Julieta Margarínová, bruneta s dlouhými vlasy, doktorova dívka a životní láska. Usmívali se a vypadali tak šťastně, že byla Líza úplně dojatá. V předchozí pohlednici, kterou doktor Proktor z Paříže poslal a která došla už v červnu, napsal, že je jí na stopě. Kdo ví, jestli už ji mezitím nenašel.

Lízin pohled proletěl místností a zastavil se u jedné takřka prázdné zavařovačky, na jejímž dně bylo

něco jahodově červeného. Nezauljal ji ten jahodově červený obsah, ale nálepka.

Vypadala asi takhle:

